

Hanna Kosonen kesk ym.

Talousarvioaloite yksityistielossien ja -lauttojen rahoitukseen (700 000 euroa)

Eduskunnalle

Etelä-Savossa sijaitsee 8 yksityistielossia tai -lauttaa, joista 7 Savonlinnassa ja 1 Hirvensalmella. Losseja tai lauttoja on myös Hankasalmella, Kuhmoisissa, Paraisilla, Ruokolahdella, Saarijärvelä, Salossa, Taipalsaarella ja Vesannolla.

Saaristoasiain neuvottelukunta (SANK) on ilmaissut vakavan huolensa yksityistielossien ja -lauttojen rahoituksen tulevaisuudesta. Määräaikaisen asetuksen päättyessä vuoden 2025 lopussa rahoitus uhkaa laskea merkittävästi, mikä vaarantaa saariston saavutettavuuden sekä elinkeinoelämän ja asumisen edellytykset.

SANK:n mukaan yksityistielossien ja -lauttojen valtionavustuksen vähimmäismäärä (80 %) poistuu ja enimmäismäärä laskee 85 prosentista 80 prosenttiin. Lisäksi valtakunnallisen Liikenne 12 -suunnitelman päivitys vuosille 2026—2037 uhkaa leikata yksityisteiden rahoitusta, joka on jo nyt vähentynyt merkittävästi.

Savonlinnan kohteet sijaitsevat Saimaan vesistössä, ja Hirvensalmen Puukonsaaren lautta liikennöi Puulavedellä. Näissä yhteyksissä tehdään vuosittain arviolta 210 000 ajoneuvoylitystä, mikä vastaa noin 315 000 henkilöylitystä. Tämä korostaa yhteyksien merkitystä paitsi paikallisille asukkaille myös mökkiläisille, yrityksille ja matkailijoille.

Yksityistielossit ja -lautat eivät ole pelkkä kustannuserä valtiontaloudessa, vaan taloudellista hyvinvointia ja verotuottoja kerryttävä välttämätön liikennemuoto. Yhteyksien katkeaminen merkitsisi monille saaristolaisille elämän ja toimeentulon menettämistä.

Etelä-Savo on profiloitunut järvi- ja metsämatkailun kehtona, ja alueella liikkuu vuosittain kymmeniä tuhansia kotimaisia ja kansainvälisiä matkailijoita. Yksityistielautojen ja -lossien varrella sijaitsee useita luontokohteita, kulttuurihistoriallisia nähtävyyksiä, mökkikyliä ja matkailupalveluita, joiden saavutettavuus riippuu toimivista yhteyksistä.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 700 000 euroa momentille 31.10.31 yksityistielossien ja -lauttojen rahoitukseen.

Talousarvioaloite TAA 205/2025 vp

Helsingissä 3.10.2025

Hanna Kosonen kesk
Anna-Kristiina Mikkonen sd
Vesa Kallio kesk